

Υλοποίηση της Υπουργικής Απόφασης για Δωρεάν Παροχή Δενδρυλλίων με σκοπό την Αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής

Πλαίσιο Εφαρμογής του Προγράμματος «ΦΥΤΕΥΩ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ»

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Υπουργικό Συμβούλιο με την Απόφαση του Αρ. 88.084, ημερ. 4 Σεπτεμβρίου 2019 και την Τροποποιητική Απόφαση με Αρ. 94.019, ημερ. 22 Νοεμβρίου 2022, ενέκρινε την παροχή δωρεάν δενδρυλλίων σε φορείς του δημοσίου, οργανωμένα σύνολα και απλούς πολίτες με σκοπό την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής με τη φύτευση κατάλληλων φυτών σε γυμνές εκτάσεις, αλλά και τη διασφάλιση της επιτυχούς υλοποίησης των πρωτοβουλιών δενδροφύτευσης που αναλαμβάνονται κατά καιρούς, με δειγματοληπτικούς ελέγχους.

Η πρώτη Απόφαση αφορούσε την παροχή σε πρώτη φάση 70000 δενδρυλλίων από τα φυτώρια του Τμήματος Δασών για τη φυτευτική περίοδο *Νοεμβρίου 2019 – Φεβρουαρίου 2020*, ενώ προβλεπόταν ότι ο αριθμός αυτός θα αυξανόταν σταδιακά τα επόμενα χρόνια, έτσι ώστε να ικανοποιεί τις ανάγκες για τις πρωτοβουλίες που θα αναπτύσσονται.

Με την Τροποποιητική Απόφαση (Αρ. 94.019), το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε/τροποποίησε τα ακόλουθα:

- (α)** Τη δωρεάν ετήσια παραχώρηση μέχρι 100.000 δενδρυλλίων, αξίας €200.000 περίπου, από τα φυτώρια του Τμήματος Δασών, εντός της φυτευτικής περιόδου (Νοέμβριος - Φεβρουάριος), σε ετήσια βάση.
- (β)** Τη συμπερίληψη, στους δικαιούχους για συμμετοχή στο «Πρόγραμμα δενδροφυτεύσεων με στόχο την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής» και απλών πολιτών, που θα αξιοποιούν τα φυτά για ίδια χρήση εντός της περιουσίας τους. Τα φυτά, θα διατίθενται στους πολίτες κατά τη διάρκεια της «Εβδομάδας του Δέντρου»- και ο συνολικός τους αριθμός δεν θα ξεπερνά τα 30.000 φυτά, από το σύνολο των 100.000 φυτών.
- (γ)** Όπως, οι Δήμοι θα πρέπει να συνεργάζονται με οργανωμένα σύνολα, προκειμένου να μπορούν να αιτηθούν τη δωρεάν παραχώρηση δενδρυλλίων.

Για την υλοποίηση της Απόφασης είναι απαραίτητη η συνέχιση της εφαρμογής του προγράμματος δενδροφυτεύσεων, το οποίο ονομάστηκε «ΦΥΤΕΥΩ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ» και έχει άμεση συνάφεια με τον σκοπό των δενδροφυτεύσεων.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΕΝΔΡΟΦΥΤΕΥΣΕΩΝ – «ΦΥΤΕΥΩ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ»

Για την επιτυχή υλοποίηση των δενδροφυτεύσεων απαιτείται πολύ καλός σχεδιασμός και προγραμματισμός των ενεργειών που θα πρέπει να ακολουθηθούν σε όλα τα επιμέρους στάδια της διαδικασίας, δηλαδή από το στάδιο της διάθεσης και φύτευσης των δενδρυλλίων μέχρι και το πολύ σημαντικό στάδιο της περιποίησης/συντήρησης που ακολουθεί τα επόμενα χρόνια.

A. Δικαιούχοι Δωρεάν Δενδρυλλίων

Οι δικαιούχοι δωρεάν δενδρυλλίων είναι ΜΟΝΟ δημόσιοι φορείς και οργανωμένα σύνολα των πιο κάτω κατηγοριών:

- Τοπική Αυτοδιοίκηση (Δήμοι και Κοινότητες).
- Τονίζεται ότι σύμφωνα με την Τροποποιητική Απόφαση του 2022, οι **Δήμοι** θα πρέπει να συνεργάζονται με οργανωμένα σύνολα, προκειμένου να μπορούν να αιτηθούν τη δωρεάν παραχώρηση δενδρυλλίων.
- Υπουργείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (Σχολικές Μονάδες).
- Άλλες Κυβερνητικές Υπηρεσίες (Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, Αστυνομία, Στρατός, Νοσοκομεία κ.τ.λ.).
- Εκκλησιαστικές Αρχές (Εκκλησίες, εξωκλήσια, μοναστήρια).
- Άλλα Οργανωμένα Σύνολα και Πρωτοβουλίες Πολιτών που αποδεδειγμένα έχουν εξασφαλίσει κατάλληλη γη για δενδροφύτευση.
- Απλοί πολίτες που θα αξιοποιούν τα φυτά για ίδια χρήση εντός της περιουσίας τους (τα φυτά θα διατίθενται από το Τμήμα Δασών στους πολίτες, κατά τη διάρκεια της «Εβδομάδας του Δέντρου» χωρίς την υποβολή οποιασδήποτε αίτησης).

B. Υποβολή Αιτήματος για την Παροχή Δωρεάν Δενδρυλλίων

- Για την παροχή δωρεάν δενδρυλλίων είναι απαραίτητο να υποβληθεί αίτημα από τον ενδιαφερόμενο φορέα ή οργανωμένο σύνολο, προς το Τμήμα Δασών.
- Περίοδος Υποβολής της Αίτησης

Η περίοδος υποβολής της αίτησης για τη φετινή φυτευτική περίοδο αρχίζει στις 23 Σεπτεμβρίου 2024 και λήγει στις 25 Οκτωβρίου 2024.

Τα έντυπα αιτήσεων μπορούν να παραλαμβάνονται από τους κατά τόπους δασικούς σταθμούς ή από την ιστοσελίδα του Τμήματος Δασών (www.moa.gov.cy/forest). Η υποβολή των αιτήσεων θα γίνεται στους κατά τόπους δασικούς σταθμούς σε έντυπη μορφή ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Περαιτέρω λεπτομέρειες παρουσιάζονται στο έντυπο της αίτησης.

- Απαιτούμενα στοιχεία για συμπλήρωση της Αίτησης

Στην αίτηση συμπληρώνονται τα ακόλουθα στοιχεία:

- Στοιχεία του αιτητή
- Στοιχεία του χώρου εγκατάστασης δενδρυλλίων
- Περιγραφή του αιτήματος (σκοποί δενδροφύτευσης, αριθμός και είδη δενδρυλλίων σύμφωνα με τον κατάλογο που περιλαμβάνεται στην αίτηση)
- Δέσμευση εξασφάλισης πόρων/διαδικασιών για τη Φύτευση και Συντήρηση των Δενδρυλλίων (για τρία χρόνια από την ημέρα φύτευσης)
- Υποβολή «Απλού Σχεδίου Φύτευσης», (υποχρεωτικό ΜΟΝΟ στην περίπτωση που το αίτημα αφορά αριθμό δενδρυλλίων πέραν των 50 και τα οποία θα φυτευτούν σε ένα χώρο/δρόμο).

- Χρήσιμα ενημερωτικά έγγραφα για το πρόγραμμα

Οι αιτητές μαζί με την αίτηση θα παραλαμβάνουν τρία βοηθητικά έγγραφα με τίτλο:

- Πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος «**ΦΥΤΕΥΩ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ**»
- “Κατευθυντήριες Γραμμές για τη Φύτευση και Συντήρηση/Περιποίηση Νεαρών Δασικών Δενδρυλλίων”
- “Φύτευση Δασικών Δενδρυλλίων” (εικονογραφημένο φυλλάδιο με τα στάδια φύτευσης).

Τα βοηθητικά έγγραφα περιλαμβάνουν σημαντικές πληροφορίες για τη συμπλήρωση της αίτησης, για τις εργασίες φύτευσης/συντήρησης δασικών δενδρυλλίων, καθώς και ενδεικτική κοστολόγηση των εργασιών.

Γ. Έγκριση της Αίτησης

Η έγκριση της αίτησης γίνεται από την οικεία τοπική Δασική Περιφέρεια αφού μελετήσει το περιεχόμενο της αίτησης, όπως για παράδειγμα τα είδη και τον αριθμό των δασικών δενδρυλλίων σε σχέση με τα χαρακτηριστικά της προτεινόμενης περιοχής δενδροφύτευσης, καθώς επίσης και τη διαθεσιμότητα των δενδρυλλίων.

Η οικεία Δασική Περιφέρεια θα ενημερώνει έγκαιρα τον αιτητή, για τα είδη και αριθμό δενδρυλλίων που έχουν εγκριθεί, καθώς επίσης και για το δασικό φυτώριο και την περίοδο παραλαβής τους.

Δ. Περίοδος Δενδροφυτεύσεων

Η περίοδος δενδροφυτεύσεων συνδέεται με τις καιρικές συνθήκες. Για τη φετινή χρονιά, 2024, η παραλαβή των εγκεκριμένων δενδρυλλίων από τους αιτητές θα ξεκινήσει την 1^η Νοεμβρίου και θα ολοκληρωθεί το τέλος Φεβρουαρίου 2025. Οι εργασίες φύτευσης πρέπει να πραγματοποιηθούν εντός της περιόδου Νοεμβρίου 2024 - Φεβρουαρίου 2025.

Ε. Ο Ρόλος του Εθελοντισμού

Σημαντικό είναι το ενδιαφέρον των εθελοντών, για να συμβάλουν στην υλοποίηση των δενδροφυτεύσεων. Το πρόγραμμα δενδροφυτεύσεων που θα ακολουθήσει τους προσεχείς μήνες, αποτελεί πολύ καλή ευκαιρία για την ενεργό εμπλοκή απλών ή οργανωμένων εθελοντών.

Οι εθελοντές, κατόπιν συνεννόησης με φορείς/οργανισμούς που θα εγκριθούν από το Τμήμα Δασών για δωρεάν παραχώρηση δενδρυλλίων, θα μπορούν να αναπτύξουν συνεργασία για συμμετοχή σχεδόν σε όλες τις εργασίες φύτευσης και συντήρησης των νέων φυτειών.

Οι ενδιαφερόμενοι εθελοντές, μεμονωμένοι πολίτες ή οργανωμένες ομάδες εθελοντών, μπορούν να ενημερώνονται από το Τμήμα Δασών για τους φορείς που θα εγκρίνονται για δωρεάν παραχώρηση δενδρυλλίων. Για το σκοπό αυτό, το τέλος Οκτωβρίου 2023, θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Τμήματος Δασών κατάλογος με τους φορείς/οργανισμούς που θα εγκριθούν.

ΣΤ. Αξιοποίηση Δωρεών για τη χρηματοδότηση των Δενδροφυτεύσεων

Στα πλαίσια της εταιρικής ευθύνης, πολλές εταιρείες εκδηλώνουν ενδιαφέρον, για να χρηματοδοτήσουν έργα δενδροφύτευσης ή ακόμα και να προσφέρουν υλικά/εξοπλισμό για την υλοποίηση των έργων.

Οι εταιρείες μπορούν να αξιοποιήσουν το πρόγραμμα των δενδροφυτεύσεων με τρεις τρόπους:

- Η ενδιαφερόμενη εταιρεία μπορεί να αποτελείται για συνεργασία απευθείας με τον φορέα/οργανισμό που έχει εγκριθεί για δωρεάν παραχώρηση δενδρυλλίων.
- Η ενδιαφερόμενη εταιρεία μπορεί να συνεργαστεί με την Πρωτοβουλία “ΠΡΑΣΙΝΙΖΟΥΜΕ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ” (www.cyprusforestassociation.eu/πρασινίζουμε-την-κύπρο). Η Πρωτοβουλία θα διαχειρίζεται τη δωρεά και θα ενεργεί ως ενδιάμεσος φορέας για τη διασφάλιση της ορθής διαχείρισης της δωρεάς, έτσι ώστε να επιτευχθεί ο σκοπός, δηλαδή η επιτυχής δενδροφύτευση.
- Η ενδιαφερόμενη εταιρεία θα μπορεί να συνεργαστεί απευθείας με το Τμήμα Δασών. Στην περίπτωση αυτή, ενδιάμεσος φορέας θα είναι το Τμήμα Δασών που θα συμβουλεύει την εταιρεία και θα διαχειρίζεται τη δωρεά, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες στη νομοθεσία διαδικασίες.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι είναι καλύτερα μια εταιρεία, διαμέσου της δωρεάς της, να αναλαμβάνει τόσο τη φύτευση όσο και τη φροντίδα των δενδρυλλίων για τα επόμενα τρία χρόνια, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η επιτυχία της δενδροφύτευσης. Επομένως, οι ενδιαφερόμενες εταιρείες θα πρέπει να αναλαμβάνουν εκείνο τον συγκεκριμένο αριθμό δενδρυλλίων που δύνανται να χρηματοδοτήσουν για σκοπούς φύτευσης και βραχυπρόθεσμης συντήρησης της φυτείας.